

Fiiggetlen Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajduszoboszlón, Rákóczy-ut,
I. tízed 289. szám alatt, ahová
a lapra vonatkozó összes levelek
és közlemények intézendők.

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:
BOR JÁNOS.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egy negyedévre
2 pengő 50 fillér. Vidéki elő-
fizetőknek 3 pengő. Lapzártá
szombaton délelőtti 9 órakor.

Jövel szent Lélek!

Irta: **dr. Vasadi Balogh György**
országgyűlési képviselő,

A keresztyén világ nagy ünnepei — melyek a Megváltó életének egy-egy hatalmas határkövei — úgy az egyesekre, nemzetekre, mint az egész nemzetiségre is szimbólikus jelentőségűek. Kívánatos lenne, hogy ezt a jelentőséget ne csak a vallás, hanem a földi élet szempontjából is kellő figyelemre méltatnánk és cselekedeteinkben zsinórmértékül fogadnánk el.

Sajnos, azt kell azonban tapasztalnunk, hogy igen gyakran azok, akiknek hivatalból nemcsak hirdetése, hanem a gyakorlati életben való követése is kötelessége volna a krisztusi elveknek, még ha hirdetik is, de már a mindennapi életben nem követik ezeket az örök igazságokat.

Pünköst ünnepét üli a keresztyén világ s egyben a magyar nemzet is. Felekezetre való különbség nélkül hirdetik a templomokban, hogy ime Jézus Krisztus, aki halálával megváltott bennünket, elküldötte ígérete szerint az ő Szent Lelkét, hogy mindenkinek értelmét felvilágosítsa, megerősítse a gyengeségek, emberi gyarlóságokkal szemben, hogy egymásnak testvérként való megismerésére, szeretetben való egyesítésére, minden gonosszal szemben való együttes küzdelemre megtanítja az embereket.

Felséges isteni bölcsesség rejlik ebben. Az egyetlen út nemcsak a síron túli, hanem a síron inneni boldogság elérésére is.

Százaszorosan kellene ezt épen nekünk, egymás között folyton-folyvást viaskodó, tülekedő magyaroknak megtanulni. Dehát megtanultuk-e? Szomorúan kell megállapítani, hogy nem. Még el sem csendesednek az orgonabugás utolsó akkordjai, mikor felsikolt a világi hatalom megszerzésének eszköze gyanánt a felekezeti jelszó...

És a magyar végzet sötét éjszakájában, mikor olyan nagy szükség volna minden magyar összefogására,

szeretetlenben való egyesülésére, a gonosz sors és ádáz ellenség ellen való együttes küzdelemre, akkor nem a pünkösti lélek, hanem a bábeli zürzavar szakad reánk, egymást tépi, marcangolja a maroknyi magyar, ellenségeinek örömére, önmagának vesztére.

Szomorú sors, sötét perspektíva. Ez az út nem a nemzeti feltámadáshoz vezet. Ez az út elvezethet bennünket a percentuális, a százalékos számarány hirdetőinek győzelméhez, de elvezet a nemzeti nagy lét gyásztemetőjéhez is.

Épen azért úgy érzem, hogy ma a Szent Lélek felséges ünnepén így kell fohászzkodni minden igaz magyarnak:

„Jövel Szent Lélek Ur Isten! és távoztasd el tőlünk a sorainkat megbontókat, a visszavonást szítókat. Erősítsd meg bennünk az egyetértést, szenvedéseink közepette, az együvé tartozást!”

Jövel Szent Lélek!

A londoni köd.

Az a kínai fal, mely a trianoni Magyarországot tíz éven keresztül a nemzetközi politikai életben az elszigeteltség szomorú börtönében tartotta, lassanként mégis leomlott. Leomlasztják a magyar külpolitikának azok a derék munkásai, akik ezzel a diadalmas „destrukcióval” méltóak a maguk konstruktív céljaikhoz. Az idő is tagadhatatlanul nekünk dolgozik, de a legnagyobb méltánytalanság volna, ha nemzetközi sikereink egyes stációjánál ne gondolnánk halálával azokra, akik kálváriás igazságunk világba zendülő szavának megnyitják az utat... Ha világosodik már nekünk a világban, meg kell ezt köszönnünk azoknak, akiknek köszönhetjük.

A hivatalos jelentés szükséztlenül közli, hogy Bethlen miniszterelnök a hónap második felében az angol kormány meghívására Londonba utazik. Rövid a jelentés, de minden szava történelmi idők nyomatékától súlyos. London felé hivatalos kapcsolást kapott a magyar kormány telefonja. Ennyit jelent a miniszterelnök útja és ez nagyon sok.

Eddig az volt a helyzet, hogy Rothermere lord soha meg nem hálálható barátsága az angol közvélemény előtt megteremtette azt a légkört, mely a magyar igazság diadalmos kivirágzására annakidején tetteket teremtőn alkalmas lehet, de a hivatalos angol

körök mindaddig „mással beszéltek”, ha csengetett Budapest felől a telefon. A munkáskormány, most ne kutassuk milyen forrásból mindig kapott olyan információkat, melyek immunissá tették a magyar barát lord hatalmas hadjáratának konzekvenciáival szemben, sokáig gondolni sem lehetett arra, hogy a súlyos belpolitikai és gyarmati problémákkal bajlódó kormány közeledni tudjon a Kelet- és Középeurópa tüzfészékének mártírországa felé.

A fordulat itt van! Mac Donald szükségesnek látja azt, hogy Schober osztrák kancellár után a hagyományos angol objektivitás politikáját követve, meghallgassa Európa leginkább felkavart részének problémáiról annak a véleményét, aki a trianoni országban majd egy évtizede küzd ezeknek a problémáknak nemzetére nehezedeő gyilkos poklával. A mi igazságaink olyan meggyőzően világosak, hogy azokat meghallgatni és megérteni egyet jelent. Ezért tartjuk nagy jelentőségűnek a magyar és az angol kormányfői találkozását, melyek a hivatalos szoba bizalmas magányában bizonyára olyan atmoszférát teremtenek a további közeledés számára, mely a revízió jegyében megindult szent küzdelmünknek békés kibontakozását lehetővé teszik. Ugy érezzük, hogy Trianon tíz szomorú évének ez a londoni határköve pontot tesz a reménytelen mártírúton után és megindulhatunk azon az úton, mely minden nappal, minden újabb megértő találkozással közelebb visz bennünket Nagy-magyarország feltámadásához.

Már most is köszönni valónk van az angol kormánnyal szemben. Bethlen miniszterelnöknek bizonyára lesz néhány meleg szava az angol külpolitika intézőihez azért a jóakaratu támogatásért, melyet a párizsi egyezmény kisantanti háttámadásokkal tarkított tárgyalásán London felől is biztató és a türelmet fokozó loyális formájában minduntalan élveztek a magyar delegátusok. Mussolini népének baráti támogatása mellett ez volt az, amit már magában véve kedvező eredménynek könyvelhetünk el a magunkra vállalt súlyos áldozatok fejében.

London a ködéről nevezetes. Bizony fájdalommal tapasztaltuk eddig, hogy a magyarság szent igazságait milyen végzetesen üli meg a híres londoni köd. Most kedvező szelek oszlatni kezdik ezt a ködöt és mi boldogan köszöntjük a tisztánlátás világosságát, mely nekünk csak győzelmes hajnalt, multunkhoz méltóbb, jelentünk szenvedéseinkért fizető, revíziós álmunkat valóra-váltó jövőt jelenthet. Ugy legyen!

Két üzlethelyiség a Körner-féle piaci házban, melyekhez kívánságra külön utcai bejárat készítettik, kiadó. Értekezhetni a Gazdasági Banknál.

Ha DEBRECENBE utazik, keresse fel

Halász Nándor ékszerész üzletét

a Debreceni Első Takarékpénztár palotájában

ahol legolcsóbban vásárolhat mindennemű arany és ezüst ékszereket!

Export értekezlet a Gazdakörben.

Vasárnap délután 3 óra tájban a Gazdakör helyiségében pártpolitikai és valláskülönbség nélküli kis- és középbirtokosok gyülekeztek egybe, hogy résztvegyenek az egyesületnek dr. Hadházy Zsigmond főispán, a Mezőgazdasági Kamara és dr. Márton Gábor polgármester kezdeményezésére összehívott export értekezleten, melyen Endre Lajos felügyelő tartott előadást.

A gazdaköri értekezletet Borbély Gábor elnök nyitotta meg. Köszönettel emlékezett meg dr. Hadházy Zsigmond főispán és dr. Márton Gábor polgármester abbéli törekvéséről, hogy a mezőgazdasági termények exportját elősegíteni igyekeznek s együttműködésre hívta fel a megjelenteket. Ezután az elnök felkérte Endre Lajost beszédének megtartására.

Endre Lajos beszédének megkezdése előtt elmondta, hogy a napokban a Georgikon egyik száma akadt a kezébe s ott azt olvasta, hogy Gömör-Kishontvármegyében a Gazdasági Egyesület közgyűlésén az elnökön kívül két tag jelent csak meg. Ebből az látszik, hogy ott a gazda nem törődik a Gazdasági Egyesülettel, de ezután ítélve, saját magával sem. Alkalma volt látni Debrecenben a multkor ottlétekor, hogy ott másként van, mert a közgyűlésen is épp úgy, mint itt most, igen szép számmal jelentek meg, aminek nagyon örül.

Endre Lajos a következő beszédet mondta: Azért jöttem önökhöz, hogy amint már bizonyosan önök is az újságokból olvasták, hogy a kormány a mai rossz gazdasági helyzetet segíteni a mezőgazdasági termények és termékek jobb értékesítése céljából létesített Export Intézet mozgalmáról és propaganda munkájáról előadást tartsak, amit mindenütt, ahol eddig megjelentem, igen nagyszámu közönség nagy figyelemmel hallgatott végig.

Itt rámutatni kívánék azokra a nehézségekre, amelyek majdnem ledönthetetlenül utáiban állanak az exportnak s talán kivezető utat mutassak oly irányban e nehézségek labirintusában, amely a gazdatársadalom javára fog szolgálni. Termény van, tehát eladó és vevő találkozásáról volna szó. Vevő is volna országunkban, de nem idebent van szükség erre a terményre, hanem idegenben — külföldön. Ezért van szükség a kivitelre, exportra. Elhangzott a jelszó: kivinni a feleslegeket, terményeinket, csonka életárunkból, mert itten nem tudjuk úgy és olyan hasznosan értékesíteni azokat, mint külföldön, nem beszélve arról, hogy külkereskedelmi mérlegünk helyreállítását főleg ettől várhatjuk. Kivinni! De ki viszi ki, egy szerv kellene, amely szerv hivatva volna ezt elősegíteni. Ezért a kormány nagy és komoly lépésre határozta el magát akkor, amikor felállította az Állami Export Intézetet. A minisztertanács határozata folytán az Export Intézet megalakult, a Mezőgazdasági Termény- és Termékforgalmi Intézet nevet kapta. A neve is azt mutatja, hogy terményeket és termékeket hoz forgalomba, illetve exportál.

Mint tudjuk, gyümölcs forgalmunk a külföldre igen elenyésző volt. Amióta azonban az Állami Export Intézet ellenőrizteti a kimenő gyümölcs minőségét, a külföld jobban keresi az izes, zamatos magyar gyümölcsöt. Engedjék meg, hogy néhány példával szolgáljak az elmúlt esztendőről. Szegeden a gyümölcskivitel a kétszeresére emelkedett, mióta az állami intézet garantál a gyümölcs minőségéért.

Rátért a gyümölcs osztályozására, a gyümölcsfák gondozására is. Itt megemlíti, hogy a mezőgazdasági kamarák és a gazdasági egyesületek azon dolgoznak, hogy a gazda minél szélesebb rétegben fel legyen világosítva e felől.

Kétszerannyi kereskedő keresi fel Gyöngyöst a szőlőért, mint az ellenőrzés előtt, mivel a kereskedőt is és a gazdát is támogatja célja elérésében az Export Intézet kiküldötte.

Elmondta itt Endre Lajos felügyelő, milyen intézkedéseket tett a kivitel emelkedése érdekében. Hosszasan fejtegeti, hogy a külföld bizalma miként, miért rendült meg s hogyan kell viselkednünk, hogy visszanyerjük a 100 százalékos bizalmat.

A gyümölcs export megszervezése után a baromfi farmok létesítéséről, az ólak berendezéséről, gyógykezeléséről, csapófészek ellenőrzéséről, a tojás minőségéről és annak exportjáról tartott hosszabb értekezést a megjelentek nagy tetszés nyilvánítása közben.

A baromfi törzsek kiválasztását fejtegeti s igen erős érvekkel támasztja alá nézetét s a Leghorn-tojót, valamint a vörös izlandi tájfajta mellett van, de igyekszik a magyar parlagi izletessége mellett is tanúságot tenni.

Elmondja, külföldön — Hollandiában, Dániában — a tojás-export nagy-szerűen bevált, szövetkezeti uton való kifejlődését. Utalt arra, hogy ott a központok alig találják az összeszedett egyöntetű tojások közt (55—60 gr.) rosszat. Felhívta a gazdákat, hogy itt is igyekezzenek erre az utra térni, akkor a bizalom felénk fordul. Beszélt a márkázás szükségességéről. Így a zsir márkázásról. Ugyancsak a tej értékesítéséről is szolt.

Hosszabb fejtegetés tárgyává tette a bacon nagyjelentőségét és azt a nagy hasznót, amit ez által lehet elérni, ha hussértést tenyésztünk, tüzetesen megmagyarázván annak a tenyésztési és a kivitelre való előkészítési, valamint a magnak való baconsertés beszerzési módját.

A gabonaértékesítés nehézségeinek leküzdésére, valamint a tisztántulaknak sérelmes tarifa politikánkra nem térhet ki, sajnos, mert az jelenleg a minisztertanács előtt tárgyalás alatt van.

Megfontolás tárgyává tette a gazdák előtt az export lehetőségek kiszélesítését, de ezt csak úgy tudja keresztül vinni, ha a gazdák ebben az igyekezetében a legmesszebbmenően támogatják.

A nagytetszéssel fogadott előadás után több felszólalásra reflektált még Endre Lajos, majd Borbély Gábor, a Gazdakör elnöke kérte még az Export Intézet képviselőjét, hogy az értekezletről szóló jelentésében hason oda, hogy az export mennél előbb meginduljon Hajduszoboszlón is.

A gyűlés befejeztével Borbély Gábor elnök megköszönte az Export Intézet kiküldöttjének a tartalmas és gyakorlati tárgyú előadását. A gyűlés a késő délutáni órákban ért véget.

A Nemzeti Munkavédelemről!

A nemzeti munkavédelem intézményének fontosságára már több alkalommal rámutattunk e lap hasábjain. A magyar társadalom mely végig élte a bolsevizmus borzalmait, minden más nemzetnél jobban tudja, hogy a Moszkva irányából fenyegető vörös rém folytonosan mértelyezi az európai államokat s így minden országnak talpon kell állania, ha jogi formák közt élni akar. Kétszeresen áll ez a magyarra. Az öt felé szabdalts trianoni Magyarország nem tudna átélni még egy diktatúrát s így teljes erővel arra kell törekedni, hogy azt a szervezkedést, mely egységbe fogja a polgári erőket, minél szélesebb alapon kifejlesszük.

A nemzeti munkavédelem intézménye ma világprobléma. Francia-, Német-, Olaszország és Anglia példái bizonyítják, hogy minden moszkvai törekvést ez a mozgalom dönt meg. A magyarországi szervezkedés már csaknem teljesen kiépült, de szükség van rá, hogy a polgári társadalom valamennyi rétege helyet foglaljon keretében. A törvényes alapon, belügyminiszteri vezetés

alatt működő N. M. V. intézménye (Debrecenben: Kossuth-u. 11) semmiféle anyagi áldozatot nem kíván tagjaitól és minden becsületes hazafit bevesz a tagjai sorába, ha ebbeli szándékát férfias elhatározással kijelenti.

Azok számára, akik nem ismernék ezen szervezet jelentőségét, álljon itt bizonyítékkal a „Nemzeti Munkavédelem” című folyóirat egyik meggyőző erejű cikke, mely rámutat arra, hogy a folytonosan megújuló bolsevik propagandával szemben csak a polgári összetartással, nemzeti energiánk áldozatrakész megajánlásával és egybefogásával lehet segíteni.

„Az elmúlt év augusztus elseje és ez év február másodikika mozgalmas napnak ígérkezett. Moszkva előharcosai a kommunisták nagyarányu „vörös”-napra készültek világszerte. Hála a különböző országok rendőrségei éberségének, a tervezett kommunista tüntetések kudarcba fulltak. Megnyugtató érzést válthat ki, hogy az egyes nemzetek polgári társadalmi nyugodtan, de el-tökélt éberséggel várta ezt a napot.

Az orthodox kommunista elgondolás úgy képzelte, hogy elegendő az ideának alkalmas pillanatban való elhíntése és a csemete természetes fejlődés útján fog nagyvá-nóni. Moszkva ki is használta a polgári társadalomnak háboru utáni pillanatnyi legyengülését, e hirtet e a magot, a tovább fejlődés, megerősödés Szovjetország határain túl csak nem akar mutatkozni. A világ mindjobban megismeri a moszkvai fertőző ideológiát és védekezik. A kommunista eszmék nem tudnak tért hódítani. Csekély számu kisebbség az, amely hive ezeknek a világforradalmisító eszméknek, a józan munkásság nagy része pedig egyenesen harcban áll ezzel a romboló rendszerrel, ha ugyan rendszernek lehet nevezni a rombolást.

Moszkva azonban nem nyugszik. Változatlanul arra törekszik, hogy beidörjön eszméivel idegen államokba is.

Maga a tévtan eléggé ismert előttünk, hiszen kitapasztaltuk a saját bőrünkön. Nem is érdekelne bennünket különösképen, ha időnként megújuló kísérletezések nem hatnának riasztólag. Ilyenek indult 1929 aug. elseje és 1930 február másodikika. Emlékeztető ez mindazok részére, akik ezeket a forradalmi megmozdulásokat lekicsinylik.

Az emberek könnyen felednek. Csak így magyarázhatjuk meg magunknak, hogy a kommunizmus elleni küzdelem napjainkban mindenütt már csupán rendőri kérdés. Az a súlyos gazdasági krízis, mely megfekszi majdnem az összes európai államokat, mintha másod-, sőt harmadrendű kérdéssé súlyosztaná a védekezést. Pedig merjük állítani: amíg Szovjetmoszkva áll; nincs életbevágóbb problémája a polgári társadalomnak ennél. A gazdasági krízisből kilábolhatunk, aminthogy ki is fogunk. A vörös veszedelemmel szemben megnyilvánuló könnyelmű optimizmus — legalább is — érthetetlen.

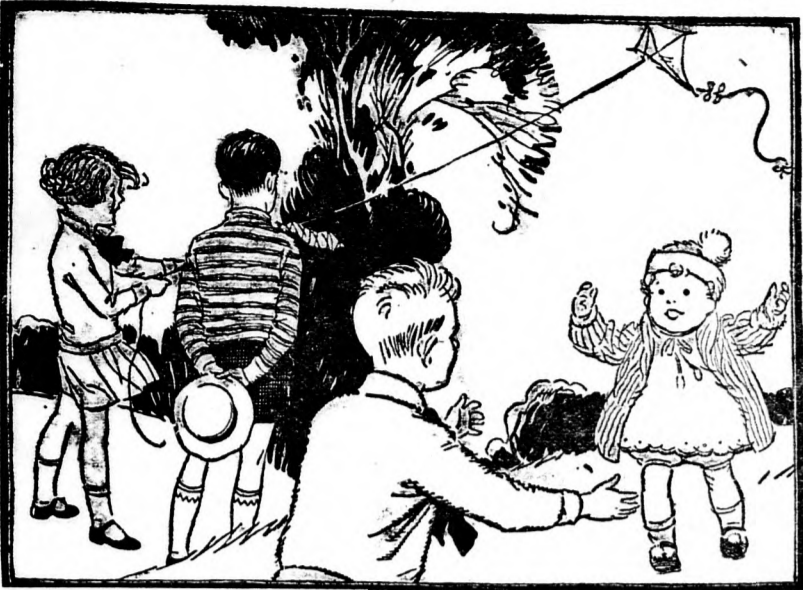
Csak egy példát! Ha az emberi testen valamilyen betegség tünetei mutatkoznak, nem elegendő ezeknek a tüneteknek helyi kezelése. Magát az alap betegséget kell gyógyítani. A kommunizmus betegség. Sőt mondhatjuk olyan baj, mely a polgári társadalmakat a teljes megsemmisüléssel, halállal fenyegeti. És mi mit csinálunk? Ha valahol felüti fejét ez a nyavalya, egyszerűen lokálisan kezeljük.

A polgárságnak állandó készségben kell állnia, mert a moszkvai központ minden alkalmat — ez pedig adódik elegendő gondterhes napjainkban — felhasznál, hogy nagyarányu propagandával, guruló cservoneccal ágenseit arra bírja, hogy megzavarják a békés munkát áhító polgárokat, továbbmenőleg pedig megvessék lábukat.

Miért tárgyaljuk ezeket a kommunista kísérletezéseket lapunk hasábjain?

A felelet igen egyszerű. Tagjaink köréből nyilvánult meg az óhaj! Onnan indult ki az a spontán kezdeményezés is, amely a hazafias érzés, élni akarás és tettekészség gyönyörű példáját szolgáltatja.

Ez a kezdeményezés abban nyilvánult meg, hogy több n. m. v. körzevezető (együttal a közigazgatási hatóság feje) olyan községekben, melyek távolosnak karhatalmi

Minden szülő szereti, ha gyermeke csinos. Ez sok gondot, költséget jelent, mert a kis rakoncátlanok nagyszerűen értik, hogyan lehet a legtisztább ruháskát is pár perc alatt piszkossá tenni.

Aki azonban Lux-ot használ, annak sem nem gond, sem nem költség a gyermekét mindig szépen látni, mert amit a kis angyal bepiszkit, azt pár perc alatt ismét csinosná, tisztává, újjá teheti.

Lux használata megtakarítást jelent!

Goldberger-Bemberg is Lux-ot ajánl Parizzé és összes új gyönyörű kreációi mosásához.

Csak a kék dobozban — amit nyitva és kímélve áruznak, az nem Lux!

alakulatok állomáshelyétől, ezeken a kritikus napokon a munkavédelem helyi tagjait összevonta készülségbe.

A nemzeti munkavédelem tagjainak készenlébe helyezése élénk örömet keltett a lakosság körében. Nyomokban a megnyugvás és biztonság érzete. Pedig — valjuk meg őszintén — tagjaink fegyvere hazafias érzésükön és polgári öntudatukon kívül, alig egy-két vadászpuskából állott!

A nemzeti munkavédelemnek a közüzemek biztosítása a feladata. Ezt a célt szolgálja a szervezkedés. Tagjai erre vállaltak kötelezettséget. Hogy a készszervezet alkalomadtán más irányba is érvényesítheti felkészültségének erejét, csak bizonyos mértékű szervezkedésben rejlik erőnek, a végzett munka határozott és céltudatos voltának.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete ötvenéves működése.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete most tartotta intézeti székházának nagytermében fél százados jubiláris közgyűlést gróf Hadik János elnöke mellett. Ez a közgyűlés a magyar altruista élet kimagasló ünnepélye volt. Résztvett a gyűlésen Bethlen István gróf miniszterelnök, Wekerle Sándor pénzügyminiszter, továbbá a gazdasági és politikai, társadalmi előkelőségek. Az intézet 50 éves munkásságának jelentőségét fokozza az a körülmény, hogy a kisbirtokos osztályt ma is olyan gazdasági és hitelválság sújtja, mint 50 évvel ezelőtt, amikor megfelelő hitelforrások hiányában a rossz termékek és az alacsony terményárak arra kényszerítették a gazdákat, hogy drága kamat mellett váltó kölcsönöket vegyenek fel. A háború kitöréséig 73 ezer kiscgazdának folyósított hosszulejárata olcsó törlesztéses kölcsönt az intézet, ami által a kiscgazdák körülbelül 350 millió arany koronára rugó adósságának kamatterhét csak nem felére csökkentette. A birtokparcellázás terén vezető szerepet játszott az intézet, mert olcsó kölcsönök nyújtásával a háború előtt 410 ezer katasztrális hold földet juttatott a kiscgazdák kezére. A háború után azonban az a sajtóságos helyzet állott elő, hogy amikor a számban és anyagiakban megerősödött kiscgazda osztály vezetőszeréhez jutott, az annak talpraállításán és megerősítésén mindig önzetlenül fáradozó intézet éveken keresztül ugyyszólván téltenségre volt kárhöztaiva. Az intézet jövőjére döntő jelentőségű fordulat

1927. év végén következett be, amikor Hadik János gróf az intézet elnökségét elvállalta és Hunyady Ferencsel az új vezérigazgatóval együtt kezébe vette az intézet reorganizálását. Az új vezetőség egyetlen év alatt közel 50 millió pengőre tudta emelni kihelyezéseinek összegét és ezzel országsszerre mérsékelte a kölcsön feltételeket. Az ünnepi közgyűlést Hadik János gróf elnök nyitotta meg nagyhatású beszéddel amelyben az intézet eredményekben gazdag múltjára visszaillesztetve vette kiemelte annak szükségességét, hogy a kiscgazdák részére folyósítandó törlesztéses kölcsönök folyamatosságát biztosítani kell. Az általános tetszései fogadott megnyitó beszéd után ünnepélyesen leleplezték Bethlen István gróf és Bud János arcképét, amely aktusnál az ünnepi beszédet Plattly György orsz. gyűl. képviselő mondotta. Majd Bethlen István gróf miniszterelnök emelkedett szólásra lelkes ováció között. A miniszterelnök beszéde után az üdvözlések következtek. Az OMGE nevében Somssich László, a társaság nevében Schandi Károly az OKH elnök vezérigazgatója, a vidéki nagy pénzintézetek nevében Kozma Ferenc, a Szegedi-Csongrádi Takarékpénztár vezérigazgatója mondtak üdvözlő beszédek. Váry Albert és Konkoly Tege Kálmán országgyűlési képviselők felszólalásaikban az intézet áldásos működését jellemezték.

IRODALOM.

Eötvös Károly: A Nagy Per, mely ezer éve folyik s még sincs vége.
Három kötet. Révai kiadás.

Új és díszes kiadásban látott napvilágot Eötvös Károlynak, a történelmi nevezetességűvé vált és szomorú emléktű tisztaeszleári per legfőbb szereplőjének klasszikus munkája, amely a maga nemében egyedülálló az egész világirodalomban. A babonák nyugateurópai óriási kiterjedésű, termetek kitevő irodalmában nincs egyetlen egy sem, amely fel tudná venni a versenyt Eötvös Károly munkájával. Gyakorló ügyvéd elméleti jogtudós, analízis pszichológus, kultúrtörténész, de mindennekfelett ragyogó író és tegyük hozzá: olyan magyar író, akinek egyszerűségében is mindig magasan szárnyaló prózája az írásművészet legmagasabb fokára emelkedik. Eötvös minden mondata műremeke a magyar prózának, minden érvelése mintája a jogászai agyélnek, minden gondolata kifejezésre juttatása a

magyar népben szunnyadó igazságszeretnek, amelynek elérésére semmi áldozat sem elég nagy.

Husz évvel azután fogott tollat az akkor országos tiszteletnek örvendő jogtudós politikus és publicista, hogy azt az egyedülálló élményt, amely nem minden ügyvédnek jut ki osztályrésztül, az ő ragyogó tollából ismerje meg az ország közönsége. Ma már az egész világon ismert ez a per, amely szomorú körkép ugyan, de amelynek híres történetét éppen ezért kell, hogy megismerje mindenki, akit a hazai kultúrtörténet és néplélek minden változatában, jóban-rosszban érdekel.

Eötvös a maga könnyen csevegő, mindig rendkívül érdekes és magával ragadó hangján a néplélekből és a babonák keletkezésének megmagyarázásából indul ki s innen jut el az egyik legszörnyűbb babonának, a vérvádmesének keletkezéséhez. Husz évig tanulmányozta még a tisztaeszleári eset után is ezt a babonát és ennek elterjedését Európa különböző államaiban és elsősorban Magyarországon is, a régiebb idők folyamán. Művéből kitűnik az, hogy Magyarországon örvendően kisebbarányú volt ez a babona is, mint éppen a nyugaton, viszont későbbben jelentkezett. Három nagyobb és részleteiben is megrázóan érdekes vérvádmert tárgyal: az orkuti és péri vérvádmert a 18 században, mielőtt a tisztaeszleári perre rátérne. Amit azonban ennek az utóbbinak kapcsán elmond, az az írásművészet utánozhatatlan remeke. Egyszerű falusi emberek, keresztyének és zsidók ügyes-bajos dolgaikat, vallási és társadalmi életüket, szokásaikat festi, mindig a tényleg szereplő események és alakok jellemzése kapcsán. Az olvasó azt hihetné könnyen, hogy ez regény, mert csak regényíró, de csakis a legnagyobb regényíró fantáziája és tolla képes arra, amit Eötvös Károly, az író tesz. A jogi paragrafusokkal dolgozó, borotvaéles agyú jogász a tények elmondása kapcsán egyszersmind a legnagyobb prózairók közé emelkedik, oly egyedülálló jelenség ez, amelynek pártját hiába keresnők az egész világirodalomban. Érdekesebb és lebilincselőbb olvasmányt nem igen tudnánk hamarjában ajánlani azoknak, akik nyaralásuk szórakozásait kellemessé kívánják tenni.

Váltókölcsönöket és hosszulejárata törlesztéses kölcsönöket

legelőnyösebben bonyolít le a

Gazdasági Bank Részvénytársaság

Hajduszoboszlón.

A jótékony célú m. kir. állami sorsjáték

Főnyeremények:

30.000
20.000
15.000
10.000

pengő stb. összesen 17.000 nyeremény.

Huzás június 21-én.

A sorsjegyek ára:

Egész: 3 pengő. Fél: 1 és fél pengő.

Kapható minden bank- és sorsjátéküzletben, dohánytözsdékben, postahivatalokban.

H I R E K.

— Olvasóinknak boldog pünkösti ünnepeket kívánunk!

— A református templomban pünköst első napján délelőtt prédikál Béteky Lajos lelkész, urvacsorai beszédet mond Demjén Ferenc lelkész, délután Fábian Imre IV. éves theológus, legatus. A városi szegényházban prédikál és urvacsorát oszt Kovács Lajos vallásitanító-lelkész, a Köteles tanyai ref. elemi iskolában Fehér János segédlelkész. Ünnepe másodnapján a templomban délelőtt és délután Fábian Imre IV. éves theológus, legatus végzi az istentiszteletet. A vajdazugi iskolában prédikál és urvacsorát oszt Kovács Lajos vallásitanító-lelkész, a Kovács Gy.-féle községi iskolában Fehér János segédlelkész.

— Gróf Bethlen István miniszterelnököt az angol kormány Londonba hívta, hogy vele a magyar gazdasági, külügyi helyzetet és a kelet-európai kérdéseket közvetlenül megbeszélje. Gróf Bethlen miniszterelnök június 16-án érkezik Londonba, ahol az angol kormány vendége lesz.

— A képviselőház június 6-án a költségvetést részleteiben is elfogadta.

— Gróf Degenfeld Pál tiszántúli ref. egyházkerületi főgondnok beiktatása június 11-én megy végbe Debrecenben.

— A fűrdő átvétele ügyében dr. Márton Gábor polgármester és dr. Dajka főügyész újabb tárgyalásokban vettek részt. A tárgyalás eredménye hétfőn kerül a képviselőtestület elé.

— Dr. Bihary Kálmán kir. járásbírói elnök tiszteletére a városból való elítávozása alkalmából 80 terítékes társasurvacsorát rendezett június 3-án este a Kaszinó helyiségében a kir. járásbírói tisztkara, a helybeli ügyvédi kar és a Kaszinó választmánya. A lakomán résztvett a város egész intelligenciája. Dr. Kocsis Árpád járásbíró a bírótársak és tisztviselők, dr. Márton Gábor polgármester a város és a közigazgatás, dr. Dajka Ambrus az ügyvédi kar, Körner Géza ny. rendőrfőtanácsos, kaszinói elnök a Kaszinó tagjai részéről tartottak tartalmas pohárköszöntőket. Különösen nagy hatást gyakorolt Körner Géza kaszinói elnök felszólalása. Dr. Bihary Kálmán meghatott hangon mondott hálás köszönetet a személyét ért kitüntető szeretetért. Szécsy Miklós szakfelügyelő és Fehér Gábor ny. városi tanácsnok felszólalásai után még sokáig együtt maradtak a bankettezők.

— Dr. Lánzy Gyula miniszteri tanácsos, debreceni pénzügyigazgatót a Kormányzó a pénzügyi igazgatás terén szerzett kiváló érdemei elismeréséül legfelsőbb elismeréssel tüntette ki.

— Dr. Kacsóh Lajos kir. másodtanfelügyelő június 3-7. napjain a hajduszoboszlói református és izr. iskolát, továbbá a községi ovodákat vizsgálta meg.

— A hajduszoboszlói II-ik számú mélyfúrás 2000 méter körül jár. A mélyfúrás vize 117 fokos gőzpárában mutatkozik.

— A református iskolaszék június 5-én Béteky Lajos lelkész elnöklété alatt ülést tartott. Az iskolaszék az évszázó közvizsgákat június 17-27. napjaira tűzte ki, a debreceni állami gyermekmenhely vezetőségének kérelmére hozzájárult ahhoz, hogy a református elemi iskola hat tantermét és egyéb helyiségeit a szoboszlói gyógyfürdő használatára a két hónapos szünidő tartamára ide vezényelendő állami ápolat gyermekek részére a vezetőség igénybe vehesse.

— A hajdúvármegyei népnevelési egyesület Debrecenben tartott közgyűlése június 2-án Rásó István alispánt választotta meg az egyesület elnökévé. Pákozdy Sándor ny. alispánnak, az egyesület volt elnökének kifejtett működéséért jegyzőkönyvi köszönetet mondott.

— Az önkéntes tűzoltó testület pünköst első és második napján a városi erdőben népmulatságot rendez.

Fűszerárú,

**csemege-árú,
szeszésitalok,
ásvány-vizek**

nagy választékban
a Körner-üzletben.

— Dr. Petri Pál vallás- és közoktatásügyi államtitkár, országgyűlési képviselő május 29-én Tetétlen községben a választópolgárság rendkívüli érdeklődése mellett beszámoló beszédet tartott. A polgárság szeretetéről, bizalmáról biztosította Petri Pál államtitkár, gróf Bethlen miniszterelnököt pedig táviratilag üdvözölte.

— Városi képviselőtestületi közgyűlést tart Hajduszoboszló város képviselőtestülete június 9-én ünnep másodnapján délelőtt 10 órakor. Tárgy: Megállapodás a fűrdőátvétellel iránt a fűrdő részvénytársasággal.

— Hajdúvármegye törvényhatósága június 6-án dr. Hadházy Zsigmond főispán elnöklété alatt rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlés a püspökladányi járási főszolgabírói hivatali helyiség és emeletes főszolgabírói lakás felépítésére az eddig rendelkezésre álló bekerülési összeghez még tízezer pengő hozzájárulást szavazott. A névszerinti szavazásnál a szoboszlóiak 12 szavattal szemben 96 szavazatot eselt a 10,000 pengős hozzájárulás megszavazására. Az építkezést Pálóczi Miklós hajdunánási építész nyerte el.

— Vitéz Kiss István földesi földbirtokos, nyug. őrnagy saját vitézi földjébe leendő beiktatása június 22-én megy végbe Földesen.

Kátrány, karbolineum, szigetelőlemez, kátránypapír, festékek, lakkok

nagy választékban
a Körner-üzletben.

— A hajduszoboszlói vasuti állomáshoz vezető törvényhatósági ut kiszélesítésére 60 ezer pengő összeget szavazott meg a vármegyei kisközgyűlés. A vállalatot Zsarukán József és Juhász János kövező cégek kapták meg. Az ut kiszélesítést a vállalkozó cég a kiutalt vállalati összeg arányához képest részletekben fogja teljesíteni.

— Esküvő. Erdős Károly hajduszováti ref. tanító és Nagy Jolán urleány, Nagy Lajos községi főbíró, földbirtokos unokája június 6-án tartották esküvőjüket Hajduszováton.

— Villámütés. A hajduszoboszlói gyógyfürdő gépházába június 2-án éjjel a villám beütött. A gépházban pihenő öt munkásnak nem történt sérülése, ellenben az órákat és felszereléseket a villám teljesen tönkretette.

— Állami erdei facsemeték kiszolgáltatása. A földművelésügyi miniszter hirdetménye szerint a folyó évi őszi erdőültetésekre szükséges facsemetéket és suhángokat legkésőbb f. év július hó végéig, az 1931. évi tavaszi ültetésekhez szükséges facsemetéket és suhángokat pedig legkésőbb 1930. október hó végéig, az ültetés helyére illetékes m. kir. erdőhivatalnál szóban vagy írásban kell igényelni.

— Áldott állapotban lévő nők és ifjú anyák a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által rendszeres gyomor- és bélműködést érnek el.

Épület-vasalások, szegek, csavarok, pántok, zárok stb.

nagy választékban
a Körner-üzletben.

— Carol román herceg, akit néhány évvel ezelőtt a trónörökös és uralkodói jogokból kizártak, péntek este repülőgépen Kolozsvárra, szombat reggel általános meglepetésre Bukarestbe érkezett. A hadsereg tüntető rokonszenvvel fogadta és királyának elismerte. Mária román anyakirálynő megszökött. A helyzet most elég nyugodt, azonban az megállapítható, hogy Románia beláthatatlan helyzet előtt áll.

— Iskolaavatás Nádudvaron. Lélekemelő ünnepek között folyt le június 1-én Nádudvaron az ujonnan épült 8 tantermes református elemi iskola felavatása, melynek fényét dr. Baltazár Dezső ref. püspöknek és dr. Petri Pál államtitkárnak, a kerület képviselőjének jelenléte emelte. Dr. Baltazár püspököt reggel 9 órakor a vasuti állomásonál 100 tagú remek lovasbandérium és 50 kocsi fogat várta. Dr. Lessényi István főszolgabíró lelkes üdvözlő beszédére a püspök meleg hangú szeretetteljes választ adott. A gyönyörű menet ezután a ref. lelkész lakás elé vonult. Itt Bartha László esperes az egyházmegye részéről, Kovács Pál ref. lelkész a ref. presbitérium, Unyi Géza főjegyző a községi előljáróság élén ezrekre menő tömeg és iskolás gyermek jelenlétében fogadták a főpásztort, aki az elhangzott üdvözlő beszédekre lelkesen fogadott szavakban válaszolt.

A református templom az ünnepi alkalomra zsufolásig megtelt. Az istentiszteleten megjelentek között ott láttuk dr. Petri államtitkár, Rásó István alispánt, dr. Ludány Miklós felsőházi tagot, dr. Nábráczky Béla vm. főjegyzőt, dr. Benkő Géza várm. főügyészt, az egyházközség és helyi társadalom vezetőségét. Kovács Pál lelkész biblia olvasása és imája után dr. Baltazár püspök lépett a szószékre s tartott lelki és eszmei szépségekben gyönyörű, hatalmáért egyházi beszédet az igazság szolgálatáról, amelynek fundamentuma az iskola. A gyülekezet megáldása után a presbitérium dr. Baltazár püspök elnöklété alatt diszkozgyűlést tartott. Kovács Pál lelkész nagyhatású beszédben üdvözölte dr. Baltazár püspököt, dr. Petri államtitkár, Bartha László alsószabolcs-hajduvidéki esperest, Rásó István alispánt s a megjelent nagyszámú vendégeket, akik a szomszédos városokból és községekből jelentek meg. Dr. Baltazár püspök köszönő szavai után Bartha László esperes tartott magasröptű felavató beszédet, melyben indítványozta, hogy dr. Petri Pál államtitkárnak az egyházközség soha el nem muló hálája, valamint Veress Géza volt nádudvari, jelenleg már nyug. ref. lelkésznek a presbitérium az iskola létesítése körül kifejtett érdemeiket jegyzőkönyvileg örökítse meg. Bartha László esperes az egyházmegye, dr. Baltazár püspök a tiszántúli egyházkerület háláját és köszönetét tolmácsolták dr. Petri Pál előtt, aki meleg szavakkal válaszolt. Nagy lelkesedéssel és tetszéssel fogadott szavaiban kimutatta, hogy az iskola építése 105 ezer pengőbe került, ebből 77 ezer pengő segélyt és 19 ezer pengő kölcsönt az állam utalt ki, amely még a felszereléshez is 2000 pengőt juttatott, 4000 pengőt pedig a község lakosai természetbeni munkával teljesítettek. A diszgyűlés befejeztével dr. Baltazár püspök előtt harminc különböző küldöttség tisztelgett. A főpásztor az üdvözlőkre töle megszokott szeretetteljes választ adott. Déli 1 órakor az új központi iskolában 300 terítékes ebéd zárta be az ünnepeket. Itt dr. Baltazár püspök a kormányzóért üritett poharat Bartha esperes a főpásztort éltette. Dr. Ludány Miklós felsőházi tag dr. Petri államtitkárról üritett poharat. Dr. Petri Pál államtitkár, aki mellett a megjelent községek percekig tartó tomboló lelkesedéssel tüntetett, hálás szavakban mondott köszönetet a személye iránt nyilvánult bízalomért s kijelentette, hogy a közügyeket ezután is kiemeltenül fogja szolgálni. Kállay Sándor, Rásó alispán, dr. Benkő főügyész felszólalásai után az ünnepi ebéd véget ért.

— Az állami gazdasági népiskola évszázó vizsgája folyó hó 10-én lesz. Érdeklődőket szívesen lát a tantestület.

— Hirdetők figyelmébe! Hirdetéseket Körner Béla Örökösei könyvnyomdájában Kovács Kálmán nyomdai üzletvezető is felvesz tarifa szerint.

Meghívó.

Pünköst vasárnapján este 7 és 9 órai kezdettel a Turulmozgóban bemutatom regényes életemet, mely bemutatóra mindenkit tisztelettel meghívok.

Szíves pártfogást kér:

Arva Julika.

— **Hitelszövetkezeti értekezlet.** Ünnepmásodnapján délután 2 órakor a Gazdakörben hitelszövetkezet alakítása érdekében nagyértekezlet lesz, melyen az Országos Központi Hitelszövetkezetet Szalay József igazgató fogja képviselni, aki ismerteti a Hitelszövetkezetek működését és a terményértékesítésben való részvételét.

— **A hajdúvármegyei Gönczy általános tanítóegyesület,** amelynek ez idő szerint 618 tanító tagja van. június 2-án rendkívül nagy érdeklődés mellett tartotta évi rendes közgyűlését. Az egyesület diszelnökévé választotta Vasady Lajos kir. tanfelügyelőt és dr. Csűrös Ferenc debreceni városi tanácsnokot, részükre a diszokleveleket át is nyújtotta. Rákos István orsz. tanítószövetségi elnök, Drózy Gyula, Balla Kálmán előadásokat tartottak. A tisztújítás során ismét a régi tisztikart választották meg.

— **Kérje az „Atlasz Iroda“** (Agence Internationale de Tourisme) Budapest, VIII., József-körút 46. II. 7. Telefon: 335-64. prospektusát Európa világhírű nyaralóhelyeiről. Pensiódíjak: napi 5-6 pengő: Zell am See, Semmering, Kitzbühel, Wörthi-, Ossiachi-, Traun-, Attersee-tavak fürdőhelyein, Abbazia, Velence-Lidó, Rimini, olasz és francia Riviera, Páris, Biarritz, Deauville, Trouville, Grenoble, London, Schweizban: Interlaken, Luzern, Montreux, St. Moritz stb. napi 6-8 pengő. Budapestén napi 4 pengő (havi 85-90 P egész évben). Tanulóknak 15-20% kedvezmény. Utazásoknál (egyeseknél is) 33-50% kedvezmény. Válaszbélyeg. Magyar, német, francia és angol nyelvű Urilány-otthonok Budapestén (bennlakó idegennyelvű személyzettel). Havi penziódíj 90 P. Fiúk ellátási díja tanár családotknál 80 pengő.

— **A gyufakölcson maradványának folyósítása.** A zöldhitelek céljaira felvett tíz millió dolláros rövidlejáratú kölcsön folyósítását az erre a célra kijelölt pénzügyi intézetek és hitelszövetkezetek már megkezdték. Ugyancsak intézkedés történt a gyufakölcson eddig tartalékként őrzött maradványának felhasználására is, amelyből 10 millió pengőt az Iparosok Országos Központi Szövetkezete kap, 47 millió pedig a mezőgazdasági hitelügyek kielégítésére szolgál. A kormány számitása szerint ezek az összegek a zöldhitelek igényeket nagyjában febezni tudják; a további mezőgazdasági hitelszükséglet kielégítésére pedig ősszel akarja a kormány az újabb 10 millió dolláros kölcsönt a gazdasági társadalom rendelkezésére bocsátani.

— **Balaton Gyermekeküldő Balatonlellén** fiúk és leányok részére. Gondos felügyelet. Német-társalgás Sport. Felvilágosítást nyújt Dr. Pásztor internátusa, Budapest, Délibáb-utca 25. Telefon: 191-48.

— **Vett már jótékonycélú állami sorsjegyet?** Ha nem, még ma siessen, mert a húzást június 21-én feltétlenül megtartják. Egész sorsjegy 3, fél 1:50 pengő. Kapható minden dohánytözsdeben, bank- és sorsjátéküzletben, valamint a postahivatalokban.

— **Epekő-, vesekő- és hólyagkőbetegek,** valamint azok, akik húgysavas sók túlszaporodásában és kőszvényben szenvednek, a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz használatát mellett állapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfira hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a Ferenc József víz biztos rendkívül kellemesen ható hashajtó és ezért sérvbajoknál és prostatabetegségeknel is ajánlják. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **A hajdúszóvati Maklár Papp Mór emlékszóbor teleplezési ünnepélyéről** szóló tudósításunkból Bernáth József ny. tanítónak ama ténykedése, hogy a szoborbizottságnak ő volt az életelője és az emlékünnepély egyik legbuzgóbb rendezője, tévedésből kimaradt, amit ezennel helyreigazítunk.

Alma, körte, szilva, szőlő-MOLYK ellen MERITOL arzénporozsért P 1-90 ÓLOMARZÉNÁT permeterozsért P 4-20 kgr.-kénti árban utánvétellel szállít: a Nemzetközi Borkereskedelmi R-T. Budapest, VIII., Kenyérmező-utca 6. Kérjen díjtalan ismertetőt

— **Az állami utnak az ünnepek alatt való megnyitása.** A fürdőkirándulókra tekintettel, az állami ut építés alatt álló Hajdúszoboszló-Debreceen közötti elzárt szakasza ideiglenesen a kocsik és autók közlekedés számára megnyitották.

— **A NOAH amerikai direkt termő szőlőfajta** a „Dunántul”-on van elterjedve, ahol ugyyszólván minden ház előtt lugas van belőle. Terméséből bort csinálnak, mely a gyümölcs nyálkás husa miatt állandóan zavaros és romlandó; egy évnél tovább nem tartható. A közönség mint újborn rendszerint a disznóölések és lakodalmak szezonjában el is fogyasztja a „noha” bornak nevezte. Az ország más részeiben csak szórványosan fordul elő. Kamarai kerületünkben nem található; nálunk inkább a Delaware fajta van elterjedve, ami bár nagyobb termelésre tiltott fajta, de igen finom bora van.

— **Meg lehet-e az időjárást változtatni?** Ezzel a kérdéssel foglalkozik a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikküket közzé még a peronoszpóra elleni védekezésről, a levéltetvek és a gyümölcsfák hernyóinak irtásáról, a szamóca betegségeiről, a málna kezeléséről, a gyümölcsfák nyári nyéséséről, a szőlőhajtások válogatásáról, a korompenésről, a hangyák irtásáról, a palántázás hibáiról stb. A dusan illusztrált szaklapokból a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, Földművelésügyi Minisztérium) e lapra való hivatkozással egy alkalommal díjtalanul küld mutatószámot.

— **Lakásépítési hitelakció.** A Népjóléti Minisztérium az eddig sikeresen folytatott lakásépítési hitelakcióját a közmunka lehetőségek feljavítása céljából ismét kiterjeszteni szándékozik és e célra a felveendő kölcsönökből lakásépítés céljára a miniszter 30 milliót szándékozik rendelkezésre bocsátani az előző hitelezések során történt eljárási módon.

— **Tudja Ön már,** hogy az ismert Aspirin-tabletták 1895-ben beható kísérletek és tudományos kutatások után kerültek forgalomba és immár kb. 33 év óta az emberiséget a „meghülések” elleni védekezésnél támogatják. Hülések minden tüneteinel, influenza-, spanyol-járvány, reuma, csusz, ischiásnál ma már az egész világon Aspirin-tablettákat az eredeti csomagolásban a „Bayerkeresztel” szedik.

— **A Gazdakamara a debreceni rádióleadó érdekében.** A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara legutóbbi választmányi ülésén hozott határozatának megfelelően felterjesztésileg kérte, hogy a létesíteni szándékolt rádió-relais-leadóállomások egyike Debrecenben, a Tiszántúli kulturális gócpontjában állítsák fel, mert a Kamara nézete szerint, mint Tudományegyetemmel, Gazdasági Akadémiával s a mezőgazdasági és tudományos szakintézmények egész sorával bíró városban; egyedül Debrecenben volna meg a lehetősége annak, hogy a rádió: önálló népszerűen tudományos műsor-számokkal szolgálhassa a vidék és az egész Tiszántúli gazdaközönsége kulturális igényeinek kielégítését.

23. sz. Független Hajduság 5

— **Sixtus herceg,** Zita magyar királynének fivére a háboru alatt ellenségünk volt ugyan és az ismert levegyben meglehetősen sokat ártott a középonti hatalmaknak. A háboru óta azonban lemondott a politikáról, tudósna ment, még pedig a legérdekesebb fajtájából: Középfrikába szervezett expedíciót olyan tájakra, ahová soha európai ember a lábát még nem tette be. Erről az utjáról számol be rendkívül érdekes saját felvételei kapcsán a Lantos Magazinnak most megjelent számában. Ugyanebbe a számba szenzációs cikket olvasunk „a honvéd özevények”, „a feleségek feleségének” Petőfi Sándor itt maradt szerelmének, Szendrey Juliának titkos naplójáról, amely ezt a sokat szenvedett asszonyt az utókor előtt véglegesen rehabilitálja. Nagy érdeklődést keltenek majd azok a cikkek, amely vicces formában ugyan, de komoly élel támadják a mai középiskolai tanrendszer hibáit és kinövéseit. A Lantos Magazin egy-egy száma 1 pengőbe kerül. Előfizetési díja negyedévre 6 pengő.

Kiadó lakás. Kossuth-utca 135. sz. alatt két padlós szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakás azonnali beköltözésre kiadó. Értekezni lehet: özv. Magyar Antalné tulajdonossal, a helyszínen.

Az új közlekedési kódex.

(XI. közlemény.)

A lovasokra, továbbá a vezetett és a szabadon hajtott állatokra vonatkozó rendelkezések.

A lovaglás.

Városokban és forgalmasabb utvonalakon csak 16-ik életévét betöltött olyan egyén lovagolhat, aki a lovaglásban jártas és a lovas csak olyan lovagló felszerelést használhat, amely a ló fékentartását lehetővé teszi. Az említett életkoron aluliak csak megfelelő biztos kísérettel lovagolhatnak.

A lovasoknak az uttest menetirány szerinti baloldalán kell haladniuk és amennyiben az uttesten részükre külön hely (lovagló ut) van megjelölve, csak azt használhatják.

Ijedős, harapós, rugós, a személy- és vagyonsbiztonságot, továbbá a közlekedés rendjét veszélyeztető lovakon városokban és nagyobb forgalmu utvonalakon lovagolni tilos.

Állatok vezetése és hajtása.

Állatokat közutakon csak arra alkalmas vezetők vagy hajcsárok vezethetnek, illetőleg hajthatnak. Amennyiben külön hajtó utak vannak, ezeket kell igénybe venni.

Az állatok csak az uttest baloldalán vezethetők, illetőleg hajthatók.

Állatokat csoportosan csak megfelelő számú hajcsár hajthat. A hajcsárok kötelesek a járóművek akadálytalan közlekedését az állatok megfelelő terelésével biztosítani.

Városokban gyógy- és üdülőhelyeken állatokat csoportosan hajtani csak a rendőrhatalóság által e célra kijelölt utvonalon, az általa meghatározott időben és módon szabad.

A közlekedésrendészeti szabályokhoz és a hatósági közegek intézkedéseikhez való szigorú alkalmazkodás.

Mindenki, aki az utcát és közutakat igénybe veszi, köteles e rendeletben, valamint egyéb rendelkezésekben foglalt közlekedésrendészeti szabályokhoz és hatósági intézkedésekhez alkalmazkodni s a közlekedés rendjének fenntartására és ellenőrzésére hivatott közbiztonsági szervek akár szóval, akár jelzés útján tett intézkedéseinek minden késedelem és vonakodás nélkül eleget tenni.

Hirdessen a Független Hajduságban

KÖZPONTI SZÁLLODA (HOTEL CENTRAL)
Budapest, Baross-tér 23. A Keleti pályaudvartól alig két percrenyire.

A hajdúvármegyeiek kedvelt találkozó helye!

Elsőrangú modern családi ház. Központi fűtés. Minden szobában hideg-meleg folyóvíz. Egyágyas szobák árai: 5, 6, 8, 9, 10 pengő. Rétágyas szobák árai: 10, 12, 13, 14, 15, 16 pengő. Fürdőszobás szobák. Rádió. Telefon a szobákban. Tulajdonos: **Pallai Miksa.**

7630—1930.

Felhívás.

A H. H. Ö. 12. §-a értelmében alulírott városi adóhivatal felhívja mindazon időszak lakások tulajdonosait, vagy ényleges birtokosait, akik lakásukat időszaki (saison) lakóknak kiadták, hogy saison lakóikat (fürdővendégeiket) szabályszerűen kiállított bejelentőlap után a városi adóhivatalnál jelentsék be.

A bejelentés határideje 8 nap, attól a naptól számítva, amely napon

1. a bérlet kezdődött,
2. a bérleti jogviszonyban változás állt be,
3. a bérleti jogviszony hatálya megszűnt.

A bejelentő lapnak tartalmaznia kell: 1. az épület fekvésének helyét, 2. a házbirtokos (bérbeadó) nevét, 3. a bérlő nevét és pontos lakhelyét, 4. a bérbeadott helyiségek számát, 5. a bérbeadott helyiségek használatán kívül kikötött mellékszolgáltatásokat (pl. bútor használat, takarítás, kiszolgálás stb.), 6. a bérleti idő tartamát, vagyis annak kezdő és utolsó napját (ha bérleti idő nincs előre meghatározva, akkor annak az utolsó napját nem kell előzetesen bejelenteni), 7. a bérbeadott helyiségek és mellékszolgáltatások fejében kikötött teljes ellenértéket, ha az ellenérték a bérleti idő tartamára nem egy összegben, hanem heti, vagy esetleg havi időtartamra járó összegben lett megállapítva, akkor ezt kell bejelenteni, 8. a bérlőnek a bejelentett adatok valódiságát igazoló sajátkezü aláírását, 9. a kelteztést és a házbirtokos (bérbeadó) névaláírását.

Amennyiben a bérlő a bérlet helyiségből kiköltözik és a lakást bérbeadónak szabad rendelkezésére bocsátja, a bérleti jogviszony megszűnését szabályszerűen kiállított kijelentőlapon ugyancsak alulírott adóhivatalnál be kell jelenteni.

A kijelentőlapnak tartalmaznia kell:

1. Az épület fekvésének helyét (u. ca. házsám).
2. A házbirtokos nevét.
3. A bérlő, illetve a közös bérlők neveit.
4. A bérleti jogviszony megszűnésének napját.

5. Az egész bérleti időtartamra fizetett teljes ellenértéket, vagyis a pénzben fizetett bérösszeget és a természetbeni szolgáltatásokat.

6. A bérlőnek a bejelentett adatok valódiságát igazoló sajátkezü aláírását.

7. A kelteztést és a házbirtokos (bérbeadó) névaláírását.

Bérbeadó köteles ezenkívül bejelenteni minden olyan változást, amely a bérleti idő alatt akár a bérbeadott helyiségek számában, akár a bér összegében bekövetkezik.

Minden egyes bérlőről külön bejelentő, illetőleg kijelentőlapot kell kiállítani. A házbirtokos (bérbeadó) köteles az átvételi elismervényt is kitölteni.

A bejelentő- és kijelentőlap Vass Lajos dobosnál szerezhető be.

A be- és kijelentőlapokba valótlán adatok beállítására úgy a bérbeadóra, mint a bérlőre nézve büntető eljárás megindítását vonja maga után.

A be- és kijelentőlapok kiállításának elmulasztásáért nemcsak a bérbeadó, hanem a bérlő is felelősségre vonható.

Hajduszoboszló, 1930 június hó 1.

A városi adóhivatal.

Eladó, vagy azonnal kiadó

fűszerüzlet berendezéssel, árukkal, korlátlan italmérés jogfolytonossággal, 1000 négyzetméter udvarral, öt üzlet és 6 egyéb helyiséggel Hajduszoboszlón, Rákóczi-ut 5. szám alatt. **Eladó, vagy kiadó továbbá a Strandfürdő előtt egy modern emeletes szálloda és vendéglő.** Értekezni lehet: özv. **Hintalan Edéné** tulajdonosnővel, Hajduszoboszló, VI. tized 546 szám alatt.

Eladó 1 darab jókarban levő 6 lóerős, angol gyártmányú Marschal magánjáró, golyóscsapágyas cséplőgarnitúra üzempépes állapotban, teljes felszereléssel. Értekezni lehet: **Borbély Gábor** tulajdonosnál, I. tized 147. szám.

Hajduszoboszlóiak találkozóhelye**ISTVÁN KIRÁLY SZÁLLODA**

BUDAPEST, VI., Podmanitzky-utca 8.

Nyugati pályaudvar mellett. Telefonszámok (Interurbán): 202-43, 294-34. Sürgőnycim: Hotelist.

Minden modern kényelemmel berendezett elsőrangú családi szálloda, minden szobában központi fűtés, hideg-meleg folyó víz, telefon, lift. A szállodában kávéház, cukrászda és fodrász-terem. A keleti pályaudvartól közvetlen villamos összeköttetés 2 és 46 kocsikkal.

Árverési hirdetemény.

A hajduszoboszlói uj r. kath. plébánia-lak építésével kapcsolatban a m. kir. vallás-és közoktatásügyi minisztérium vallásalapítványi osztálya a régi plébánia-lak épület anyagára nyilvános szóbeli árverést tűz ki folyó évi június hó 16-án, délután 2 órára. Helyszín: Hajduszoboszló, r. kath. plébánia.

Az árverési feltételek a következők:

1. Az árverésen résztvenni hajlandók kötelesek az árverés megkezdése előtt 200—200 pengő bánatpénzt az árverés megtartásával megbizott miniszteri szakközeg kezéhez lefizetni.

2. Vevő köteles a vételért az árverés után azonnal teljes egészében a miniszteri szakközeg kezéhez lefizetni.

3. Vevő köteles kizárólag saját költségén az épületet legkésőbb 1930 évi július hó 1-ig elbontani, úgy az anyagot, mint a törmelékét saját költségén jelzett határidőig eltávolítani és a talajt elegyengetni. Amennyiben vevő ezen kötelezettségének eleget nem tenne, úgy vételára elvesztése mellett a bontás és anyag eltávolítás: költségére és veszélyére a katolikus vallásalap által fog eszközöltetni.

4. Kikiáltási ár 2500 pengő.

5. A letett bánatpénzek a legtöbbet ígérő bánatpénzt kivéve, az árverés befejezése után vissza fognak adni.

A közlemény hitelűl:

Hajduszoboszló, 1930 május 31.

Azlen Emil

r. kath. esperes-plebános.

7488—1930.

MEGHÍVÓ.

Hajduszoboszló m. város Belsőközbirtokosságának 1930. évi június hó 15-én, vasárnap délelőlt 10 órakor, a városháza közgyűlési termében tartandó

közgyűlésére.**Tárgysorozat:**

1. 7453—1930. Hajdúvármegye közgyűlési bizottsága gazdasági albizottságának, Hajduszoboszló megyei város közbirtokossági közgyűlésének a város által felvenni szándékolt 1 300 000 pengő kölcsönért a készfizetői kezesség elvállalása tárgyában hozott 4025—1930. közbirt. sz. határozatát jóváhagyó és az ezen határozat ellen Gönczi Antal és társai által beadott felebbeztést elutasító 456—1930. kib. sz. véghatározata.

2. 5152—1930. Polgármester előterjesztése a MÁV. igazgatóságával kötött gázszolgáltatás engedményese „Heuffel Sándor“ budapesti cég részére, a közbirtokossági legelőből a gáz süritéséhez és feldolgozásához szükséges terület hasznóbérbeadása tárgyában.

3. 5173—1930. Bóhn M. és társa újabb ajánlata az eredeti szerződés módosítása tárgyában.

4. 6722—1930. Révi István debreceni lakos kérelme kenderáztató telep létesítéséhez szükséges terület bérbeadása tárgyában.

Ezen közgyűlésre a birtokosokat oly figyelmeztetéssel hívom meg, hogy az 1930 évi június hó 15-ére meghirdetett közgyűlésre való megjelenésben akadályozott birtokosok adjanak a községi előjáróság előtt aláírt meghatalmazást, hogy így a határozathozatalhoz a törvény szerint megkívánt legelő illetőség kétharmad része, illetőleg a gyűlés határozatképessége biztosítható legyen.

Hajduszoboszló, 1930. május 31.

Dr. Márton Gábor, polgármester.

Nyilttér.***Nyilatkozat.**

Alulírott kinyilatkozatom, hogy feleségem, Bánk Anna adósságaiért semmiféle felelősséget nem vállalok.

Püspökladány, 1930 június 5.

Szász László.

*) E rovatban közlöttekért sem a szerkesztő, sem a kiadó és a nyomdatulajdonos nem vállalja a sajtójogi felelősséget.

1930. Pk. 1766. sz.

1930. vgh. 454. sz.

Árverési hirdetemény.

Dr. Varga Samu pesterzsébeti ügyvéd által képviselt Károlyi Jenő javára 300 pengő követelése és járuléka erejéig a pesterzsébeti kir. járásbírósnak 1930. évi 2984. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1930. évi április hó 2-án lefoglalt 1000 P becsértékű ingóságokra a püspökladányi kir. járásbírósg fenti számú végzésével az árverés elren delletvén, annak az 1908 évi XLI. tc. 20. §-a alapján fentírt, valamint zálogjogot szerzett más foglaltatók javára is a végrehajtást szenvedő lakásán, Püspökladányban leendő megtartására határidőtől 1930. évi június hó 16. napjának délután fél 4 órája tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt ingóságokat, u. m.: cémentből készült kulgyűrűk és cément-prés a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés ellenében, becsáron alul is el fogom adni.

Kelt Püspökladány, 1930 május 22.

Beczmann József
kir. bir. végrehajtó.

Kiadó üzlethelyiség. A piac közvetlen közelében, Horthy Miklós-ut 1. szám alatt egy üzlethelyiség kiadó. Értekezni lehet: **Horogh János** építőmester tulajdonossal, a helyszínen.

Kiadó lakás. A III. tized Nádudvari-ut 109. szám alatt két szoba, konyha és spájzból álló lakás kiadó. Értekezni lehet: **Márton László** tulajdonossal, a helyszínen.

TURUL-MOZGÓ

Ma, Pünköszt első napján, délután 7 és este 9 órakor:

Árva Julika

Egy kis magyar cselédleány regényes története a nagyváros forgatagában 9 felv. Főszereplők: Esther Ralston s James Hall.

Postás Frici

Bohózat 7 felv. Főszereplő: Eddie Cantor.

Pünköszt második napján, délután 7 és este 9 órakor:

Legbátrabbgyáva

Vigjáték egy nyulszívű fráterről 7 felv. Főszereplők: Wallace Berry, R Hatton.

Risérő burleszk.

Magyar Híradó.